

Pedagogicko-psychologické poradenské služby v ČR

PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D.
podzim 2019

Poradenské služby poskytované školou
školská poradenská zařízení
legislativa

Kdo může poskytovat poradenské služby?

Škola

Soukromá
sféra

Neziskové
organizace

Státní
poradenská
zařízení

Poradenské služby - cíl

- poskytovat podporu, odbornou pomoc
- zjišťovat a řešit obtíže a problémy psychického a sociálního vývoje ž. v edukačním procesu
- prevence sociálně patologických jevů
- pomoc při volně povolání a profesní orientaci

formy

- diagnostika
- intervence
- konzultace
- podávání informací

Legislativa

- Zákon č. **561/2004 Sb.** o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání,
 - ve znění pozdější předpisů → zákon č. **82/2015 Sb.**
- Vyhláška č. **72/2005 Sb.** o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
 - ve znění pozdějších předpisů vyhl. č. **197/2016 Sb.**
 - **PŘÍLOHA 1-3**

Základní přehled

Poradenské služby

Školská poradenská zařízení - vyhl. 72/2005 Sb. ve znění vyhl. č. 197/2016 Sb.

SVP

z. 109/2002

Zařízení preventivně výchovné

Poskytované školou

školské poradenské pracoviště

výchovný poradce

školské metodiky prevence

školský psycholog

školský speciální pedagog

PPP

SPC

ž. s vadami řeči

ž. s mentálním p.

ž. se zrakovým p.

ž. s PAS

ž. se sluchovým p.

ž. hluchoslepé

ž. se tělesným p.

ž. s více vadami

Poradenské služby ve školách
→ školní poradenské pracoviště

Poskytované
školou

výchovný
poradce

školní metodiky
prevence

školní
psycholog

školní speciální
pedagog

Výchovný poradce

- nutné kvalifikační studium výchovného poradenství
- pracuje na všech základních a středních školách a základních školách pro žáky s SVP
- většinou učitelé
- poradenské oblasti
 - výchova, vzdělání,
 - volba studia, povolání
- **Standardní činnosti školy → výchovného poradce**
 - poradenské
 - metodické
 - informační

náplň práce
definuje vyhláška č.
72/2005 Sb. ve znění
vyhl. č. 197/2016 Sb.
+
příloha č. 3

Poskytované
školou

výchovný
poradce

školní metodiky
prevence

školní
psycholog

školní speciální
pedagog

Školní metodik prevence

- pracuje na všech základních a středních školách a základních školách pro žáky s SVP
- většinou učitelé
- podílí se na koordinaci aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- vytváří **strategii prevence** zneužívání návykových látek
 - **minimální preventivní program školy**
 - podílí se na jeho tvorbě, kontrole, realizaci, koordinaci
- **Standardní činnosti školy** → školního metodika prevence
 - poradenské
 - metodické
 - informační a koordinační

náplň práce
definuje vyhláška č.
72/2005 Sb. ve znění
vyhl. č. 197/2016 Sb.
+
příloha č. 3

Poskytované
školou

výchovný
poradce

školní metodiky
prevence

školní
psycholog

školní speciální
pedagog

Školní psycholog

- může působit na všech školách
- hlavní činnosti
 - program poskytování pedagogicko-psychologických poradenských služeb ve škole + primární prevence
 - snižování rizika vzniku výchovných, výukových problémů a negativních jevů ve vývoji
- **Standardní činnosti** → školního psychologa
 - diagnostika, depistáž
 - konzultační, poradenské a intervenční práce
 - metodická práce a vzdělávací činnost

náplň práce
definuje vyhláška č.
72/2005 Sb. ve znění
vyhl. č. 197/2016 Sb.
+
příloha č. 3

Poskytované
školou

výchovný
poradce

školní metodiky
prevence

školní
psycholog

školní speciální
pedagog

Školní speciální pedagog

- může působit na všech školách
- podílí se na programu poskytování pedagogicko-psychologických poradenských služeb ve škole + primární prevence
- Standardní činnosti
 - diagnostika a depistáž
 - konzultační, poradenské a intervenční práce (péče o žáky se SVP)
 - metodické, koordinační a vzdělávací činnosti

náplň práce
definuje vyhláška č.
72/2005 Sb. ve znění
vyhl. č. 197/2016 Sb.
+
Příloha č. 3

„Školní poradenské pracoviště“

- zakládá škola **nově**
- zpracovává a uskutečňuje **program poradenských služeb ve škole**
 - obsahuje popis a rozsah činností
 - výchovného poradce
 - školního metodika
 - případně šk. speciálního pedagoga a šk. Psychologa
- zpracovává **Preventivní program školy**
- podílí se na **poskytování podpůrných opatření**
- spolupracuje s orgány veřejné moci za účelem ochrany práv žáků (OSPOD - orgán sociálně-právní ochrany dětí)
- Spolupracuje se **školským poradenským zařízením**

Školská poradenská zařízení

PPP

SPC

Pedagogicko-psychologická poradna

Školská poradenská zařízení

PPP

SPC

- náplň práce
 - definuje novela školského zákona č. 82/2015 Sb.
 - vyhláška č. 72/2005 Sb., ve znění vyhl. č. 197/2016 Sb.
- zaměření
 - komplexní psychologická, speciálně pedagogická a sociální diagnostika
- cíl
 - diagnostika a reedukace poruch učení, chování,
 - dalších problémů ve vývoji osobnosti, výchově a vzdělávání,
 - individuálních předpokladů pro profesní orientaci
- činnosti
 - ambulantní na pracovišti
 - návštěvami ve školách a školských zařízeních

Pedagogicko-psychologická poradna

Školská poradenská zařízení

PPP

SPC

- pracovníci
 - psycholog
 - speciální pedagog
 - sociální pracovník
 - **metodik prevence v PPP**
- zpracovává podklady pro
 - rozhodnutí orgánů státní zprávy k zařazení do příslušných škol a školských zařízení
 - odklad školní docházky
 - doporučení k integraci / inkluzi
- další aktivity
 - v oblasti poradenské, psychokreativní, terapeutické
 - prevence školní neúspěšnosti
 - negativní jevy v sociálním vývoji
- poskytují konzultace
- podíl na plánu aktivit v oblasti prevence

Standardní činnosti

Školská poradenská zařízení

PPP

SPC

- komplexní nebo zaměřená psychologická a speciálně pedagogická **diagnostika**
- psychologická a speciálně pedagogická **intervence**
- **informační a metodická činnosti**
- **příprava podkladů pro vzdělávací opatření, dokumentace**

Přesný obsah:
vyhláška č. 72/2005
Sb. ve znění vyhl. č.
197/2016 Sb.
+
příloha č. 1

Speciálně pedagogické centrum

Školská poradenská zařízení

PPP

SPC

- náplň práce
 - definuje školský zákon č. 561/2004 Sb.
 - vyhláška č. 72/2005 Sb., ve znění vyhl. č. 197/2016 Sb.
- zaměření
 - poradenská činnost pro děti a žáky s jedním typem postižení,
 - případně se souběžným postižením více vadami, kde dominuje typ postižení, pro které bylo SPC zřízeno
- pracovníci
 - psycholog
 - speciální pedagog
 - sociální pracovnice
- činnosti
 - ambulantní na pracovišti
 - návštěvami ve školách a školských zařízeních, případně v rodinách
- řeší situace spojené s **výchovou a postižením**

Speciálně pedagogické centrum

Školská poradenská zařízení

PPP

SPC

- služby
 - dětem / žákům podle § 16 odst. 9 šk. zákona
 - od nejranějšího věku
 - do doby ukončení povinné školní docházky
 - po dobu studia na SŠ a
 - podle potřeby i pro jedince v období rané dospělosti
 - jejich rodičům
 - pedagogickým pracovníkům
- těžiště služeb
 - systematická speciálně pedagogická psychologická a psychoterapeutická práce
 - komplexní charakter

Standardní činnosti

Školská poradenská zařízení

PPP

SPC

- Standardní činnosti **společné**
- Standardní činnosti **speciální**
 - Centrum poskytující služby žákům s vadami řeči
 - Centrum poskytující služby žákům se zrakovým postižením
 - Centrum poskytující služby žákům se sluchovým postižením
 - Centrum poskytující služby žákům s tělesným postižením
 - Centrum poskytující služby žákům s mentálním postižením
 - Centrum poskytující služby žákům s poruchami autistického spektra (PAS)
 - Centrum poskytující služby žákům hluchoslepým
 - Centrum poskytující služby žákům s více vadami

Přesný obsah:
vyhláška č. 72/2005
Sb. ve znění vyhl. č.
197/2016 Sb.
+
Příloha č. 2

Středisko výchovné péče

Středisko výchovné péče - SVP

- definována zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních ve znění z. č. 383/2005 Sb. a z. č. 352/2011 Sb.
- **Metodický pokyn** upřesňující podmínky činnosti středisek výchovné péče
- **Příkaz** ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č. 21/2007 k činnosti středisek výchovné péče

Středisko výchovné péče - SVP

- **spolupracuje s**
 - PPP, SPC
 - orgány podílejícími se na prevenci sociálně patologických jevů a drogových závislostí
 - referáty sociálních věcí a jinými odbornými institucemi
- **poskytuje** všestrannou preventivní speciálně pedagogickou péči a psychologickou pomoc
- **činnost**
 - diagnostická
 - poradenská
 - psychoterapeutická
 - výchovná a vzdělávací
- **ambulantní nebo celodenní péče**
 - max. 2 měsíční dobrovolný pobyt

Středisko výchovné péče - SVP

Cílem je:

- nabídka okamžité pomoci, rady, systematické péče dětem a žákům při zachycení prvních signálů výchovných problémů,
- předcházení dalším vážnějším výchovným poruchám,
- odstraňování či zmírňování již vzniklých poruch chování,
- rozvíjení spolupráce s rodinou,
- ochrana práv dítěte,
- poskytování poradenské služby pedagogickým pracovníkům a jiným odborným pracovníkům,
- poskytování všestranné preventivně-výchovné péče dětem a mládeži s negativními jevy chování, pokud nejsou důvody pro nařízenou ústavní výchovu

Použitá literatura

- PIPEKOVÁ, J. et al. Kapitoly ze speciální pedagogiky. 3. přepracované a rozšířené vyd. Brno: Paido. 2010. ISBN 978-80-7315-198-0.
- Zákon č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 72/2005 ve znění vyhlášky č. 197/2016 + přílohy
- www.ippp.cz
- www.nuv.cz
- www.msmt.cz

